

*universală contemporană* (Petrișor Ciocioro-bea), *Periplul Meduzei* (Dumitru Velea)...

Am reținut contribuția criticului Valentin Silvestru la definirea „conceptului Sorescu”, concept dramaturgic și teatrologic fertil pentru spectacologia noastră. Extrem de interesant, purtând pecetea personalității autorului, s-a dovedit și eseuul scriitorului D. R. Popescu, *Iona, stelele și caprele*, care, într-o comuniune de ideal cu dramaturgul supus analizei, ne propune să meditam la „galaxia soresciană”, ale cărei elemente poetice și filosofice indică o viziune cosmică. Seducătoare prin originalitate s-a arătat comunicarea, de orientare comparatistă, a scriitoarei Amita Boshe (India), *Iona și gândirea indiană*; traducătoarea lui Sorescu în limba bengali dezvăluie paralelisme între vechea filozofie indiană și gândirea lui Iona. Aceași tendință de apropiere a lui Marin Sorescu de culturile orientale a ilustrat-o și teza tinărului critic Constantin Barbu. Noi și interesante puncte de vedere asupra tragicului în opera lui Marin Sorescu (aparența comicului, planul tragic în drama istorică) au fost dezvoltate în comunicările expuse de Marian Popescu, Cornel Ungureanu, Patrel Berceanu. O intervenție care a captat atenția, prin alternarea seriozității cu hazul, în pur spirit sorescian, a avut Ion Pecie. Pornind de la discuția dintre Mahomed și Pașa din Vidin (*Răceala*), în jurul versului *Eu, umbra închisului tău ochi, geana-i*, autorul încearcă o de-

finire a poeticii lui Marin Sorescu, ca și a unor direcții tematice în dramaturgia de inspirație istorică.

Acestor substanțiale analize teoretice, seminarul de la Deva le-a adăugat câteva mărturii din „laboratorul” creatorilor de spectacole: regizorii Iulian Vișa, Mircea Cornișteanu, Radu Dinulescu au vorbit despre întâlnirile lor cu opera lui Marin Sorescu, referindu-se la dificultatea transpunerii scenice a acestei dramaturgii. Cu remarcabilă forță de convingere, Ion Caramitru a pledat pentru folosirea unor mijloace de expresie adecvate repertoriului sorescian, care solicită și impune actorului un anume tip de joc: sintetizant, laconic, dens.

Am constatat însă că lucrările seminarului au ocolit aspectele mai spinoase ale dramaturgiei lui Marin Sorescu; au fost ocolite criticile la adresa unor inconsecvențe și inconsistențe, a ambiguității unor metafore, după cum nu ar fi fost lipsit de interes un examen analitic mai aplicat la capitolul alegoriilor sale dramatice.

Seminarul Marin Sorescu, organizat de Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Hunedoara, Asociația oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale, Teatrul de Stat „Valea Jiului” din Petroșani — care au depus eforturi demne de stimă pentru a le crea oaspeților condiții optime de participare — a îmbogățit viața stagiunii.

**Valeria DUCEA**

## NOTE

### ○ ediție monumentală

Un premiu al Muzeului literaturii române încununează strădania, de o viață, a prof. univ. dr. doc. Emilia St. Milicescu, de a restitui, monografic și, în ediție critică, viața și, respectiv, opera lui Barbu Ștefănescu Delavrancea. În 1940, 1959 și 1975, distinsa cercetătoare a scris cărți privind viața și opera marelui scriitor și om politic. Între 1965

și 1979, ne-a dat, în zece volume, opera scriitorului, după cum urmează: vol. I și II, proza literară; vol. III—IV, teatrul; vol. V, cronici literare și de artă, studii de limbă și folclor; vol. VI—VII, publicistică; articole politice; vol. VIII, discursuri parlamentare 1894—1917; vol. IX, corespondența; vol. X, bibliografie; referințe critice.

Această exemplară ediție critică, cu note, variante și glosar, prima, încheiată, dintre numeroasele ediții ale prestigioasei serii *Scriitori români* (Editura „Minerva”), s-a bucurat prea puțin de aten-

ția criticii. Doar academiциanul Șerban Cioculescu a analizat aproape toate volumele, cu rari competență filologică. 5.000 de pagini de text și aparat critic impresionează și invită la lectură atentă. Oamenii de teatru au la îndemină cea mai autorizată ediție a teatrului (dramele istorice, *Hagi-Tudose* și mai puțin știutele *Irinel* și *A doua conștiință*). Cronicile, publicistica în general, sint surse — în ediția Milicescu — pentru viitoarele studii privind legăturile lui Delavrancea cu teatrul.

**I. N.**